

سالروز آزادی خرمشهر
روز مقاومت، ایثار و پیروزی گرامی باد

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
شنبه ۳ خرداد ۱۴۰۴ – ۲۶ ذی القعدة ۱۴۴۶
سال بیست‌وهفتم - شماره ۷۳۱۲ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

سرمقاله

چرا غنی‌سازی خطر قمرن است؟

	در طول دوده‌مذاکره هسته‌ای میان ایران و غرب، یکی از مهم‌ترین نقاط مورد اختلاف در موضوع «غنی‌سازی اورانیوم» بوده است، اما غنی‌سازی چرا تا این اندازه مورد مناقشه طرفین است؟
 محمد جواد اخوان	در فناوری هسته‌ای که سال‌ها است مورد توجه بشر قرار گرفته است، «چرخه تولید سوخت

اتمی» رکن کلیدی تلقی می‌شود و به‌کشوری به‌معنای واقعی هسته‌ای گفته می‌شود که صفر تا صد این فرایند را در اختیار داشته باشد. در این چرخه که از استخراج عنصر اورانیوم از معادن آغاز می‌شود و حتی تا بازرقاروری آن استمرار می‌یابد، مهم‌ترین مرحله «فزایش غنای اورانیوم» به‌منظور آماده‌سازی آن برای تولید انرژی است. به‌بیان دیگر هسته‌ای بودن در گرو داشتن چرخه کامل سوخت هسته‌ای و چرخه کامل سوخت هسته‌ای منوط به توان غنی‌سازی صنعتی است.

یکی از دلایل این موضوع سطح پیشرفته بودن سانتریفیوژهای غنی‌سازی است که برای رسیدن به محصول باید از دقت و کیفیت خاصی بر خوردار باشند و در واقع پیچیده‌ترین قطعه زنجیره تولید سوخت هسته‌ای، غنی‌سازی است. البته غنی‌سازی به سطوح و درصدهای مختلفی انجام می‌گیرد که محصول هر سطح کاربردهای مختلفی دارد. غنای پایین (تا ۵درصد) عمدتاً به‌منظور تولید برق اتمی، غنای متوسط (تا ۲۰درصد) با کاربری رادیوایزوتوپ‌ها در پزشکی و کشاورزی، غنای بالاتر (تا ۶۰درصد) قابل بهره‌برداری در وسایل پزشکی است. غنای ۹۰درصد به بالا با کاربری‌های نظامی است.

اما دلایل اصرار ایران بر حفظ حق غنی‌سازی و تلاش امریکایی‌ها برای انکار آن چیست؟

اصلی‌ترین دلیل در واقع همان نقش کلیدی این قطعه در زنجیره گسترده تولید سوخت است. اگر کشوری قدرت و امکان غنی‌سازی نداشته باشد، عملاً به به‌معناست که کل این چرخه را در اختیار ندارد. خصوصاً کشور مستقلی چون ایران که در مدار وابستگی به قدرت‌های بزرگ قرار ندارد و طبیعتاً ممکن است به دلایل سیاسی از دریافت سوخت اتمی آماده مصرف محروم بماند. در این صورت حتی ساخت نیروگاه‌های متعدد اتمی هم کمکی به کشور نخواهد کرد و حتی ممکن است به دلیل خلف وعده تأمین‌کنندگان خارجی سوخت، کلی فرایندهای هسته‌ای کشور حتی در زمینه‌هایی چون پزشکی هسته‌ای و کشاورزی بلااستفاده بماند.

از منظر دیگر قدرت غنی‌سازی اتمی، نوعی ابزار موازنه‌ساز برای ارتقای قدرت ملی نیز به شمار می‌آید. هرچند جمهوری اسلامی ایران متکی به مبانی دینی خود کاربرذ تسلیحات کشتار جمعی و از جمله آن سلاح هسته‌ای را ممنوع می‌داند، اما دلیلی ندارد از فناوری هسته‌ای به‌عنوان یک رکن بازدارنده و اقتدار آفرین برای خود بهره‌نگیرد. اگر فناوری هسته‌ای به‌عنوان یک مؤلفه قدرت ملی تلقی شود که در دنیای امروز این گونه هست، غنی‌سازی به‌عنوان دال مرکزی آن، به ابزاری اساسی برای تنظیم‌گری سطح این قدرت و مواجهه بادشمنان و رقبای سیاسی تبدیل شده است.

برای مثال امریکا از قدرت اقتصادی و سیاسی خود برای اعمال تحریم‌های مختلف علیه ایران استفاده می‌کند و حتی کشورهای دیگر را نیز وادار به تبعیت از این تحریم‌ها می‌کند. جمهوری اسلامی ایران برای به چالش کشیدن این تحریم‌ها و منصرف کردن عامل وضع‌کننده آنها به ابزاری چون غنی‌سازی نیاز دارد. این ابزار در عین حال، رفتار طرف مقابل را نیز تنظیم می‌کند. اصلاً یکی از دلایل اصرار امریکایی‌ها برای محروم کردن ایران از این حق آن است که در صورت خلف وعده مجدد امریکایی‌ها، دست ایران برای اقدام متقابل مؤثر خالی باشد. امریکایی‌ها دنبال توافق بدی هستند که هر وقت لازم باشد بدون هزینه از آن عبور کنند، اما توافقی خوب است که زمینه‌های التزام طرفین در درون آن پیش‌بینی شده باشد. پس از آنکه ترامپ برجام را پاره کرد، آنچه دست ایران را بر نگاه می‌داشت، قانون «اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از حقوق ملت ایران» بود که با دو ابزار افزایش سطح غنی‌سازی و تنظیم سطح و نوع همکاری ایران با آژانس، به سود ایران موازنه ایجاد کرد و همین امر امریکایی‌ها را چه در دوره بایدن و چه اکنون ناچار به مذاکره کرده است.

بنابر این غنی‌سازی علاوه بر آنکه حق طبیعی هر یک از کشورها است، تضمین‌کننده تأمین اطمینان بخش سوخت هسته‌ای برای ما و در عین حال تضمین‌کننده بقای هر نوع توافقی نیز است. اگر فرضاً توافقی شکل بگیرد، این توافق برای بقایانیمند تصریح بر حق غنی‌سازی در آن است، چراکه با توجه به خلف وعده سابق در طرف غربی، بدون غنی‌سازی، موازنه‌ای شکل نخواهد گرفت که ضامن بقای تقاهم و توافق باشد.

دور پنجم مذاکرات ایران و امریکا در رم ایتالیا در میانه اختلافات دو طرف برسر غنی‌سازی، کندتر از دورهای قبلی ادامه یافت. مذاکرات غیرمستقیم ایران و امریکا، ظاهراً برای دور ششم نیز ادامه خواهد یافت ولی به نظر می‌رسد خوش‌بینی سابق بر آن حاکم نیست. استیو ویتکاف، نماینده ترامپ، زودتر از دیگران از اتاق مذاکره بیرون رفت و وزیر امور خارجه ایران گفته که مذاکرات به‌مراتب پیچیده‌تر از آن است که بتوان در دو یا سه جلسه به نتیجه نهایی رسید، هرچند که عراقچی این را هم رد نکرده که در یکی دو جلسه آینده بتوان به راهکارهایی دست یافت که زمینه‌ساز پیشرفت مذاکرات باشد.

به گزارش «جوان»، مذاکرات هسته‌ای ایران و امریکا برخلاف دفعات قبل، روی دور کند افتاده و دیگر مثل چهار دور قبلی، نمی‌توان درباره خوش‌بینی به نتیجه‌بخشی آن صحبت کرد. عصر دیروز استیو ویتکاف، سرپرست تیم امریکایی مذاکره‌کننده در رم، زودتر از دیگران محل مذاکره را ترک کرد و همین باعث شد که حدس و گمان‌ها درباره به دست‌انداز افتادن مذاکرات تقویت شود. رویترز گزارش کرد

که ویتکاف به دلیل موضع سرسختانه ایران درباره غنی‌سازی میز مذاکرات را ترک کرده و حتی برخی منابع هم گفتند که مذاکرات بین امریکا و ایران در آستانه شکست است و ویتکاف با عصبانیت از مذاکرات در رم خارج شده است. تا زمان تنظیم این گزارش، مقام‌های امریکایی موضع رسمی خودشان را درباره دور پنجم اعلام نکرده‌اند، ولی از موضع‌گیری طرف ایرانی می‌توان به مختصاتی از وضعیت مذاکرات دست پیدا کرد. بدر البوسعیدی، وزیر خارجه عمان اولین نفری بود که درباره فضای دور پنجم مذاکرات صحبت کرد و ترجیح داد از عبارت «مقداری پیشرفت، اما بدون نتیجه‌گیری نهایی» برای آن استفاده کند. او گفته است: «امیدواریم در روزهای آینده مسائل به‌مراتب پیچیده‌تر از آن است که بتوان در دو یا سه جلسه به نتیجه نهایی رسید» ولی گفت که «همین‌که اکنون گفت‌وگوها در مسیر معقولی قرار گرفته‌اند، خود

محبت و خدمت صادقانه «مالک» را ماندگار کرد

● **معصومه محرمی**

در حال جمعیت لیست بودم که یک روز دکتر رحمتی به بنده گفتند: «خانم دکتر! چرا کاری را که به شما سپردم، انجام ندادید!». حتی شوخی کردند: «نمی‌خواهید لیست بدهید، تا ما بانوان کار بلد را بشناسیم!» | **صفحه ۹**

نشانه‌ای از پیشرفت است. «وزیر خارجه ایران گفته که حالا امریکایی‌ها «برداشت روشن‌تری» از «موضع جمهوری اسلامی ایران» دارند؛ موضعی که نشان می‌دهد او احتمالاً موضع ایران درباره غنی‌سازی را با مذاکرات در رم خارج شده است. تا زمان تنظیم این گزارش، مقام‌های امریکایی موضع رسمی خودشان را درباره دور پنجم اعلام نکرده‌اند، ولی از موضع‌گیری طرف ایرانی می‌توان به مختصاتی از وضعیت مذاکرات دست پیدا کرد. بدر البوسعیدی، وزیر خارجه عمان اولین نفری بود که درباره فضای دور پنجم مذاکرات صحبت کرد و ترجیح داد از عبارت «مقداری پیشرفت، اما بدون نتیجه‌گیری نهایی» برای آن استفاده کند. او گفته است: «امیدواریم در روزهای آینده مسائل به‌مراتب پیچیده‌تر از آن است که بتوان در دو یا سه جلسه به نتیجه نهایی رسید» ولی گفت که «همین‌که اکنون گفت‌وگوها در مسیر معقولی قرار گرفته‌اند، خود

فعلاً هیچ تعهدی برای هیچ‌یک از طرفین ایجاد شود.» بقای نیز با تأیید پیشنهادهایی که طرف عمانی مطرح کرده، گفت: «وزیر خارجه عمان برای عبور از موانع، راهکارها و ایده‌هایی پیشنهاد کرده بود که رؤس و محورهای آنها در این دور مورد بررسی قرار گرفت. قرار شد به موازات بررسی بیشتر در پایتخت‌ها، وزیر خارجه عمان کار روی جزئیات ایده‌های پیشنهادی را ادامه داده و برای بررسی‌های تکمیلی در اختیار متعاقباً تعیین و اعلام خواهد شد.» به گفته بقایی «مذاکرات در فضایی آرام و حرفه‌ای» برگزار شده است. رویترز گزارش کرده که مذاکرات ایران و امریکا ادامه پیدا می‌کند و آکسیوس از قول بدر البوسعیدی، وزیر را اعلام خواهد کرد. پایگاه خبری آکسیوس نوشت: «مذاکره‌کننده ارشد امریکا پیش از مذاکره با ایران با وزیر امور راهبردی اسرائیل و رئیس موساد دیدار کرده است.» آکسیوس از قول بدر البوسعیدی، وزیر امور خارجه عمان نوشته که مذاکرات روز جمعه با «پیشرفت‌های جزئی اما نه قطعی» به پایان رسید.

بقیه در صفحه ۱۵

نابرابری در آمدی در ایران از غول‌های اقتصادی کمتر است

■ گزارش توسعه انسانی ۲۰۲۵ سازمان ملل متحد با بررسی ضریب جینی ۱۶۱ کشور، ایران را در جایگاه ۷۷ جهان قرار داده است و نشان می‌دهد نابرابری در آمدی در کشورمان از ۸۴ کشور، از جمله غول‌های اقتصادی مانند امریکا چین کمتر است. ضریب جینی ایران با ثبت عدد ۴۴/۸ در بازه ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۳، نه‌تنها از بسیاری از کشورهای صنعتی پیشی گرفته، بلکه هم‌تراز با ایتالیا قرار دارد | **صفحه ۴**

بانک‌ها با سختگیری، تسهیلات فرزندآوری را از کار انداختند

فرزندخواری بانک‌ها!

■ قانونگذار در سال‌های اخیر قوانین متعددی در حوزه حمایت از ازدواج و فرزندآوری تصویب کرده است؛ از وام‌های فرزندآوری گرفته تا تسهیلات خرید مسکن، اما در عمل، اجرای این وعده‌ها با سد بزرگ نظام بانکی، دیوان سالاری خفه‌کننده و نبود زیرساخت اقتصادی مواجه شده است. حال سؤال اینجاست: تا کی قرار است شعار جمعیت بدهیم اما کاری نکنیم برای آنکه نسل بماند | **صفحه ۱۲**

پادداشت اجتماعی	پادداشت حوادث	پادداشت ورزشی
میساکا برندی خبرنگار گروه اجتماعی	حسین فصیحی دبیر گروه حوادث	دنیا حیدری خبرنگار گروه ورزشی
شهریه‌های پنهان قانون در ابهام! باز هم همان خبر همیشگی؛ اینکه هیچ مدرسه‌ای حق ندارد کارنامه دانش آموز را در ازای دریافت پول و شهریه گرونگه دارد، اما والدینی که فرزندشان را به مدرسه می‌فرستند، به خوبی می‌دانند که این جمله، بیشتر از آنکه یک قانون اجرایی باشد، تبدیل به یک شعار توخالی شده‌است. آنها هر سال در فصل دریافت کارنامه، با درخواست غیررسمی پرداخت پول مواجه می‌شوند. اگر هم اعتراض کنند، ممکن است با تأخیر در ارائه کارنامه روبرو شوند یا حتی بر خوردهایی را تجربه کنند که نمی‌خواهند صفحه ۲	کاهش آمار سرقت با تزریق آرامبخش رئیس پلیس تهران گزارش داده میزان سرقت در پایتخت ۱۶ درصد کاهش داشته‌است. فعال تر شدن پلیس در جریان مبارزه با سرقت مثل آرامبخش عمل می‌کند و می‌تواند منجر به کاهش مقطعی آمار وقوع سرقت شود، اما این روند مقطعی است و با برداشت شدن فشار پلیس شدت سرقت دوباره به تنظیمات کارخانه برمی‌گردد. دولتمردان مدام در قاب رسانه‌ها ظاهر می‌شوند و از گشایش‌ها حرف می‌زنند، اما معلوم نیست گشایش‌های موردنظرشان کجای کره خاکی اتفاق می‌افتد صفحه ۱۴	آغاز خوب و مسیر سخت VAR کمک‌داور ویدیویی در نخستین سال حضورش در لیگ برتر فوتبال ایران نتوانست انتظارات را برآورده کند، با وجود این مرادی، رئیس دپارتمان داوران فدراسیون فوتبال به کارگیری VAR در سال نخست را مثبت ارزیابی می‌کند و استفاده از آن را در ۱۲۸ بازی از ۲۴۰ بازی رؤیایی می‌خواند. البته کمک‌داور ویدیویی بی‌تأثیر هم نبود و در برخی بازی‌ها به تصمیم‌گیری دقیق تر داوران کمک کرد، اما در مواردی هم شاهد اشتباهات داری با وجود VAR بودیم صفحه ۱۳

خرمشهرهای فتح‌نشده!

● **بهمنی مولایی**

آقایان، فتح خرمشهرها به چند گرامیداشت و همایش و پوستر میسر نمی‌شود. مردم هنوز همان مردم سال ۶۱ هستند و خدا هنوز همان خدای سال ۶۱ با همتی بلند و کوششی جهادی، در فکر درانداختن سوم خرداد دیگری باشید که خرمشهرهای فتح‌نشده هنوز بسیار است!

فتح خرمشهرهای جدید

● **سیدعبدالله متولیان**

گفت‌وگوی «جوان» با یک رزمنده حاضر در عملیات الی بیت‌المقدس کلاهخودهای رهاشده سند شکست دشمن در خرمشهر بود ● **علیرضا محمدی | دبیر گروه ایثار و مقاومت**

امتداد «سوم خرداد» تا امروز و فرداها

● **ناظمه بصیری**

سوم خرداد فتح الفتوح امام راحل (ره)

● **حسین عبداللهی‌فر**

صفحات ۲، ۳ و ۷

امریکا هم برای صهیونیست‌ها ناامن شد

صفحه ۱۵

تولید ۵ اثر سینمایی با محوریت شهدای شاخص استان‌ها

■ سردار عبدالرضا آزادى، رئیس سازمان حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس سپاه و بسیج: سالانه به‌طور میانگین ۲۵۰ عنوان کتاب در حوزه ادبیات دفاع مقدس توسط مراکز حفظ آثار سپاه و بسیج منتشر می‌شود که بخش قابل‌توجهی از آنها آثار فاخر در قالب داستان، رمان یا خاطره‌نگاری مستند هستند. همچنین حدود ده برابر این تعداد آثار مستند و فیلم تولید می‌شود و استان‌ها نیز در حوزه انیمیشن و بازی‌های رایانه‌ای وارد عمل شده‌اند

«فرودگاه بن‌گوریون» در سیبل موشک‌های بالستیک یمن

■ به تداوم حملات اسرائیل به غزه، جنبش انصارالله یمن نیز در حمایت از مردم فلسطین مواضع استراتژیک در سرزمین‌های اشغالی را گسترش داده و این روزها فرودگاه بن‌گوریون به سیبل موشک‌های یمنی تبدیل شده است. سخنگوی نیروهای مسلح یمن روز جمعه تأکید کرد که منطقه اشغالی یافا با استفاده از موشک بالستیک مافوق صوت انجام داده‌اند. به گفته سریع، این موشک با موفقیت به هدف اصابت کرده و موجب فرار میلیون‌ها صهیونیست به پناهگاه‌ها و توقف فعالیت‌های فرودگاه شده است

نسخه پیچی آنلاین در ایستگاه آخر

● **زهرا چیدری | خبرنگار گروه اجتماعی**

■ انگار کش و قوس‌ها و به نوعی نبرد میان سکوهای توزیع آنلاین دارو و داروسازها و سازمان غذا و دارو به مراحل پایانی خود نزدیک می‌شود؛ حالا رئیس سازمان غذا و دارو از تدوین و نهایی‌شدن ضوابط فروش اینترنتی دارو خبر داده و گفته ضوابط فروش اینترنتی دارو در آستانه ابلاغ است. البته که این نخستین‌باری نیست که سازمان غذا و دارو وعده ابلاغ این ضوابط را داده اما شاید این بار در تنگنای بالا گرفتن انتقادات فعالان این حوزه و طرح شدن بحث‌های انحصارگرایی در آینده نزدیک شاهد ضابطه‌مندشدن فروش آنلاین دارو باشیم